

Czy grozi mi złamanie?

Najważniejsza dla pacjenta jest informacja czy grozi mu złamanie.

Możemy się o tego dowiedzieć bez wychodzenia z domu, dzięki metodzie FRAX dostępnej online od 2008 roku. Wystarczy wejść na stronę FRAX (<https://www.sheffield.ac.uk/FRAX/tool.aspx?lang=po>) lub napisać w wyszukiwarce internetowej „FRAX/PL”.

Opracowany przez WHO kalkulator FRAX pozwala na obliczenie ryzyka złamania na podstawie wypełnionej ankiety zawierającej pytania o czynniki, które wpływają na ryzyko złamania. Pytania do kalkulatora FRAX obejmują m.in. informacje o: przebyłym złamaniu, złamaniu u rodziców, paleniu papierosów, nadużywaniu alkoholu, zażywaniu sterydów, reumatoidalnym zapaleniu stawów i osteoporozach wtórnych. Program oblicza 10-letnie ryzyko złamania głównego [**Major osteoporotic**] t.j. kręgosłupa, szyjki k. udowej, kości ramiennej, oraz złamania szyjki kości udowej [**Hip fracture**]. W Polsce przyjęto za normę ryzyko złamania głównego wynoszące 5% , średnie 10% wysokie 15% (ryc.1).

Obliczenia FRAX można sprecyzować dodając posady wynik badania densytometrycznego w formie wskaźnika T lub wartości BMD. Należy pamiętać , że do obliczeń można wykorzystać wyłącznie pomiary w szyjce kości udowej!!.

Na stronie FRAX jest też dokładny opis metody oraz czynników ryzyka.

 Ryc. 1: Obliczenie ryzyka złamania bez badania gęstości kości u chorej w wieku 72 lata, która sam przebyła złamanie i jej matka również doznała złamania. Wynik „Major osteoporotic” – złamania głównego 16 oznacza wysokie ryzyko złamania. Chora

powinna zgłosić się do lekarz i być leczona.

Ryc. 2: Wyniki tej samej chorej po dodaniu pomiaru gęstości kości; wskaźnika $T = -2,5$ SD. Ryzyko złamania głównego wzrosło do 20%.